

Dosarul nr. 3ra-1144/23
2-23161134-01-3ra-19112023

prima instanță: Judecătoria Criuleni, sediul Central (jud. A. Bologan)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. V. Negru, A. Bostan, Ec. Palanciuc)

ÎNCHEIERE

20 noiembrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

În componență:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Aliona Miron
Diana Stănilă
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului depus de Partidul Politic „ȘANSĂ”,
în cauza de contencios administrativ, intentată la cererea de chemare în judecată
depusă de Partidul Politic „ȘANSĂ” împotriva Consiliului Electoral al Circumscripției
Electorale raionale Dubăsari nr.15, privind obligarea emiterii actului administrativ
individual favorabil,

împotriva deciziei din 19 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a
casat integral hotărârea din 15 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central și s-
a emis o decizie nouă cu privire la declararea acțiunii ca inadmisibilă,

c o n s t a t ă :

La de 13 noiembrie 2023, Partidul Politic „ȘANSĂ” a depus cerere de chemare în
judecată împotriva CECER Dubăsari nr.15, privind anularea hotărârii nr.76 din 07
noiembrie 2023, obligarea examinării contestației în fond, și infirmarea rezultatelor
alegerilor generale locale în circumscripția electorală Dubăsari nr.15, precum și obligarea
de a solicita Comisiei Electorale Centrale aplicarea prevederilor art. 176 din Codul
electoral și declararea alegerilor locale nule în această circumscripție electorală.

În motivarea acțiunii a invocat că, prin hotărârea CEC nr. 1108 din 04 iulie 2023 a
fost stabilită data alegerilor locale generale pentru data de 05 noiembrie 2023, iar la 09
august 2023 prin hotărârea CEC nr. 1165 a fost aprobată lista partidelor politice,
înregistrate la ASP care au dreptul să participe în alegerile locale generale din 05
noiembrie 2023, reclamanta fiind inclus în listă la poziția nr. 52.

Astfel, reclamantul, în calitate de concurent electoral și-a înregistrat candidații la
funcția de primari ai localităților și candidați la funcția de consilier

locali/raionali/municipali practic în toate circumscripțiile electorale, fiind înregistrați 9236 candidați la funcția de consilieri locali/raionali și 659 de candidați la funcția de primari, iar în CECER Dubăsari nr.15 din partea PP „ȘANSĂ” au fost înregistrați 1272 candidați la funcția de consilieri și 11 candidați la funcția de primari.

La fel, a menționat că, în pofida tuturor provocărilor, candidații PP „ȘANSĂ” au demarat o campanie electorală corectă, în conformitate cu prevederile legale, or acuzațiile aduse partidului din partea unor structuri ale statului niciodată nu au fost confirmate prin probe sau acte juridice definitive, iar majoritatea pretinselor încălcări care au fost aduse reprezentanților partidului au fost contestate și nu reprezentau temeieri legale de anulare a înregistrării acestora.

Reclamantul a notat că, prin Dispoziția Comisei pentru Situații Excepționale nr. 92 din 03 noiembrie 2023, invocând încălcarea tuturor procedurilor legale și contrare Constituției, cât și Convenției Europene și legislației electorale, inclusiv cu depășirea gravă a competenței, Comisia a anulat înregistrarea tuturor candidaților PP „ȘANSĂ” din toate circumscripțiile cu obligarea organelor electorale de a aplica în dreptul fiecărui candidat exclus ștampila „Retras”, care a fost contestată în instanța de contencios administrativ, iar potrivit art. 101 alin. (5) din Codul electoral, executarea hotărârilor organelor electorale adoptate în condițiile art. 102 alin. (5) se suspendă de drept din momentul contestării legalității hotărârilor respective.

Reclamantul a comunicat că prin demersul din 04 noiembrie 2023 a atenționat toate consiliile electorale de circumscripție raionale și municipale despre acest fapt și despre inadmisibilitatea punerii în aplicare a deciziei de retragere a candidaților PP „ȘANSĂ”, dat fiind ilegalitatea excluderii din alegeri. Astfel, la data de 05 noiembrie 2023 s-au desfășurat alegerile locale generale în fiecare circumscripție electorală de nivelul II și I, însă în pofida prevederilor legale și contestațiilor depuse, autoritățile electorale au executat deciziile de escludere din buletinul de vot al tuturor candidaților din partea PP „ȘANSĂ” prin aplicarea ștampilei „Retras”. Astfel, mii de alegători au votat în dreptul candidaților PP „ȘANSĂ”, iar în multe circumscripții s-a atestat boicot masiv din partea alegătorilor care au refuzat să participe la vot, fapt ce denotă că alegătorii au fost privați de dreptul lor fundamental la alegeri libere și de a vota, iar candidații au fost lipsiți de dreptul de a fi aleși.

Reclamantul a menționat că după închiderea secțiilor de votare, la 05 noiembrie 2023 a înaintat în adresa CECER Dubăsari nr. 15, o contestație cu privire la infirmarea alegerilor pe circumscripția corespunzătoare, iar CECER Dubăsari nr. 15, prin hotărârea nr. 76 din 07 noiembrie 2023, a declarat inadmisibilă contestația depusă de PP „ȘANSĂ”, deși reclamantul nu a fost invitat la examinarea acestei proceduri administrative.

La data de 08 noiembrie 2023 hotărârea nr. 76 din 07 noiembrie 2023 a CECER Dubăsari a fost contestată cu cerere prealabilă la organul electoral ierarhic superior, iar prin hotărârea CEC din 12 noiembrie 2023 cererile prealabile la acest subiect au fost comasate într-o singură procedură și declarate inadmisibile.

Reclamantul a invocat că, prin hotărârea contestată, i-a fost refuzată examinarea cererii, care, fiind exclus din alegeri, consideră că i s-au încălcat toate drepturile

fundamentale, în special la alegeri libere și dreptul de a fi ales. Astfel, confirmarea rezultatelor alegerilor fără participarea unui concurent electoral afectează direct PP „ȘANSĂ”, care la caz solicită repararea dreptului vătămat în instanța de contencios administrativ.

Totodată, reclamantul a menționat despre încălcarea procedurii administrative de către pârât prin prisma art. 32 alin. (2), art. 83, art. 88 și art. 94 a Codului administrativ. Mai mult, actul administrativ contestat, contrar prevederilor art. 118 Cod administrativ, nu este motivat, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, acces la justiție și recurs efectiv.

Reclamantul a invocat că potrivit actului administrativ contestat, contestația a fost declarată inadmisibilă, pe motiv că, PP „ȘANSĂ” nu este subiect de depunere a contestației în temeiul art. 94 din Codul electoral, or în baza Dispoziției Comisiei Situații Excepționale nr. 92 din 3 noiembrie 2023, tuturor candidaților PP „ȘANSĂ” li s-a anulat înregistrarea, fiind pierdută calitatea de concurent electoral.

La fel, reclamantul a indicat că, CEC a repetat argumentele din actele contestate, a interpretat și aplicat eronat și abuziv prevederile legale, în contradicție cu circumstanțele de fapt și de drept. Astfel, PP „ȘANSĂ” a fost inclus în lista partidelor politice care au dreptul să participe la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023 în baza hotărârii CEC nr. 1165 din 09 august 2023, care nu a abrogată.

Reclamantul mai consideră că, argumentul CEC precum că, acest act administrativ pentru PP „ȘANSĂ” este cu efect consumat și nu se mai aplică pentru reclamant este unul neîntemeiat, or, atât timp cât nu există o hotărâre subsecventă a CEC de modificare a hotărârii nr. 1165 din 09 august 2023, nimeni nu poate constata efectul inaplicabil al acestui act față de reclamant.

De asemenea, PP „ȘANSĂ” a comunicat că la ultimele ședințe ale CEC, a fost subiectul mai multor examinări, cu aplicarea diferitor sancțiuni în calitatea sa de subiect electoral, fapt reflectat prin actele CEC. Astfel, în hotărârea CEC nr. 1550 din 08 noiembrie 2023, se recunoaște explicit că, PP „ȘANSĂ” mai deține calitatea de concurent electoral.

Reclamantul a invocat că excluderea din buletinul de vot al candidaților PP „ȘANSĂ” în raport cu rezultatele alegerilor din 05 noiembrie 2023 în circumscripția corespunzătoare sunt grav afectate, deoarece în cazul în care candidații PP „ȘANSĂ” rămâneau în buletinele de vot, atunci rezultatele alegerilor erau să fie total diferite.

Reclamantul a mai susținut că, organele electorale, la excluderea unui concurent electoral din buletinele de vot s-au bazat pe un act administrativ abuziv și ilegal, act care nu are nimic cu procedurile electorale, emis de un organ care nu are astfel de competențe. Mai mult, conform Hotărârii nr. 274/2023 de prelungire a stării de urgență, Parlamentul expres a indicat în art. 6 că prezenta stare de urgență nu afectează organizarea și desfășurarea alegerilor pe teritoriul Republicii Moldova, motiv pentru care reclamantul consideră că, unicele organe competente rămân a fi doar Comisia Electorală Centrală și organele electorale inferioare, care sunt funcționale să administreze procesul.

Reclamantul a menționat că după cum rezultă din textul dispoziției, aceasta a fost adoptată în baza scrisorii nr. E/11772 din 03 noiembrie 2023 a Serviciului de Informații și Securitate (SIS). Astfel, reclamantul respinge cele menționate de Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și Serviciul de Informații și Securitate, ca fiind informații false, deoarece ele se bazează pe informații care nu corespund circumstanțelor de fapt și prevederilor legii. Astfel, Comisia pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova și Serviciul de Informații și Securitate au viciat iremediabil procesele democratice din Republica Moldova.

PP „ȘANSĂ” a subliniat că este oficial înregistrat de organele competente ale Republicii Moldova, având propriul președinte și propriile organe de conducere, care adoptă deciziile din numele partidului, iar Ilan Șor nu intră în numărul conducătorilor partidului.

De asemenea, reclamantul a notat că neagă primirea finanțării din străinătate, iar, organele competente ale Republicii Moldova nu au demonstrat presupusele acțiuni efectuate de către partid sau autorizate de către partid. Totodată, organele competente ale statului nu au adus la cunoștința PP „ȘANSĂ” probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar fi demonstrat că acceptarea ipotetică a finanțării ilegale este imputabilă întregului PP „ȘANSĂ” sau că cineva dintre candidații partidului a fost implicat în acte de corupție.

Reclamantul a menționat că, Codul electoral nu prevede dreptul Serviciului de Informații și Securitate sau Comisiei Situații Excepționale să inițieze procedura de anulare a înregistrării concurenților electorali, competența asupra pronunțării referitor la anularea înregistrării concurenților electorali aparținând instanțelor de judecată.

Reclamantul a indicat că autoritatea pârâtă în cadrul puterii sale discreționare, având obligația de a explica de ce a adoptat o anumită conduită din mai multe posibile nu și-a îndeplinit obligațiile care îi revin în temeiul legii, iar situația de sancționare a PP „ȘANSĂ” și excludere a candidaților din alegeri nu are suport factologic, reprezentând o distorsionare deliberată a realității. Astfel, prin măsurile instituite de Comisia Situații Excepționale nu se urmărește realizarea scopului creării acesteia și nu sunt rezonabile, motiv pentru care, dispoziția Comisiei Situații Excepționale dar și indicațiile ulterioare ale CEC nu puteau fi executate.

Prin hotărârea din 15 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, s-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată (contestația) depusă de președintele Partidului Politic „Șansă” către Consiliul Electoral al Circumscripției Electorale raionale Dubăsari nr. 15 cu privire la anularea actului administrativ defavorabil – Hotărârii nr. 76 din 07 noiembrie 2023, obligarea emiterii actului administrativ favorabil privind infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale în Circumscripția electorală raională Dubăsari cu solicitarea Comisiei Electorale Centrale să aplice prevederile art. 176 Cod electoral și declararea alegerilor generale locale nule în această circumscripție electorală.

La data de 17 noiembrie 2023, PP „ȘANSĂ” a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 15 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, solicitând casarea hotărârii, cu emiterea unei noi decizii privind admiterea acțiunii.

Prin decizia din 19 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a casat integral hotărârea din 15 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central, și s-a emis o decizie nouă cu privire la declararea acțiunii depuse de PP „ȘANSĂ” împotriva CECER Dubăsari nr.15, privind obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil, ca inadmisibilă.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut ca fiind relevante litigiului prevederile art. 3, 5, 10 alin. (1), 17, 20, 39, 208 alin.(1) și alin.(3), 231 alin. (2), 194 alin.(1), 207 alin.(1) și alin. (2) din Codul administrativ, art. 98 alin. (1) pct. 1) și alin. (4), art. 91 alin. (2), (2¹), (3), (3¹), (4) din Codul electoral.

Instanța de apel a menționat că reglementări similare cu privire la admisibilitate, la caz, a contestațiilor, sunt stipulate la art. 93 din Codul electoral, ce stabilesc că: organele electorale verifică din oficiu dacă sunt întrunite condițiile pentru admisibilitatea contestației.

La rândul său, art. 94 alin. (1), (2), (3) din Codul electoral prevede că, în calitate de subiect al contestației poate fi alegătorul, candidatul desemnat, grupul de inițiativă, blocul electoral, concurentul electoral sau participantul la referendum, care revendică încălcarea drepturilor sale legitime prevăzute de prezentul cod și de alte acte normative în domeniul electoral. Pot depune contestații și partidele politice care au dreptul de a participa la scrutin în condițiile stabilite de art.27 lit. g).

Instanța de apel a indicat că, prima instanță neîntemeiat a început examinarea legalității hotărârii nr.76 din 07 noiembrie 2023, emisă de CECER Dubăsari nr.15, întrucât, prin dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 92 din 03 noiembrie 2023, s-a anulat înregistrarea concurenților electorali desemnați de PP „ȘANSĂ” în cadrul alegerilor locale generale din 05 noiembrie 2023. Astfel, în urma anulării înregistrării tuturor candidaților PP „ȘANSĂ” la alegerile locale generale din 05 noiembrie 2023, acesta nu mai deține statut de concurent electoral și nici nu poate să-l obțină în cadrul scrutinului nominalizat, din motiv că termenul legal stabilit pentru înregistrarea candidaților a expirat, respectiv partidul politic vizat nu mai poate participa la alegerile locale generale din 2023.

În acest context, instanța de apel a menționat că, odată cu pierderea calității de concurent electoral, subiectul nu poate pretinde încălcarea drepturilor electorale vătămăte, inclusiv revindecarea acestora în cadrul procedurii administrative electorale. Or, PP „ȘANSĂ” nu este subiectul abilitat cu dreptul înaintării contestațiilor în materie electorală, ceea ce denotă caracterul inadmisibil al revindecărilor din acțiune.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că, în circumstanțele în care acțiunea în contencios administrativ depusă de PP „ȘANSĂ” împotriva CECER Dubăsari nr.15 nu întrunește condițiile procedurale pentru a fi apreciată ca fiind admisibilă, instanța de fond greșit examinat și soluționat fondul cauzei, deoarece chestiunile de procedură preced fondul acțiunii în contencios administrativ.

Instanța de apel a respins argumentul apelantului/reclamant precum că, dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a fost contestată în instanța de contencios administrativ, iar conform art. 101 alin. (5) din Codul electoral, executarea hotărârilor organelor electorale adoptate în condițiile art. 102 alin. (5) se suspendă de drept din momentul contestării legalității hotărârilor respective. Or, obiect al examinării în prezenta cauză, constituie hotărârea nr. 76 din 07 noiembrie 2023 a CECER Dubăsari nr.15, respectiv instanța investită cu examinarea apelului împotriva hotărârii din 15 noiembrie 2023 a Judecătoriei Criuleni, sediul Central nu are competența de a da apreciere dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 92 din 3 noiembrie 2023, la care face trimitere apelantul, or, aceasta excedă obiectul examinării.

Instanța de apel a conchis că, întrucât este apreciată inadmisibilă pretenția invocată în acțiune privind anularea actului administrativ, pretențiile privind obligarea examinării contestației în fond, și infirmarea rezultatelor alegerilor generale locale în circumscripția electorală Dubăsari nr.15, precum și obligarea de a solicita CEC aplicarea prevederilor art. 176 din Codul electoral și declararea alegerilor locale nule în această circumscripție electorală, subsecvente contestării actului administrativ, sunt inadmisibile per se.

La data de 19 noiembrie 2023, ora 16:59, PP „ȘANSĂ” a depus la Curtea Supremă de Justiție, prin intermediul poștei electronice, cerere de recurs împotriva deciziei 19 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs; aplicarea directă în prezenta cauză a art. 6, 10 și art. 3 protocolul I al CEDO; casarea deciziei din 19 noiembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei decizii noi prin care să admisă contestația recurentului.

În motivarea recursului a reiterat circumstanțele de fapt și de drept ale speței, similare celor cuprinse în cererea de chemare în judecată și cererea de apel.

Suplimentar a indicat că prin declararea acțiunii ca inadmisibilă, instanța de apel, de fapt, a respins contestația recurentului, prin acceptarea necondiționată a poziției intimatului, fără nicio verificare minuțioasă a corespunderii acestei poziții cadrului legal și circumstanțelor de fapt.

Recurentul a menționat că instanța de apel nu a examinat cerințele și argumentele recurentului referitor la legalitatea actului contestat, referitor la procedura adoptării și alte circumstanțe, iar soluția și argumentele instanței de apel sunt neîntemeiate și adoptate în contradicție cu circumstanțele cauzei.

Recurentul a notat că instanța de apel, contrar cadrului legal, a acceptat necondiționat poziția intimatului precum că PP „ȘANSĂ” nu este subiect de a depune contestație deoarece a fost eliminat din alegeri. Instanța de apel a ignorat faptul că recurentul a contestat decizia prin care a fost anulată înregistrarea și norma legală care prevede expres că în asemenea cazuri executarea se suspendă de drept și a ignorat grav prevederile legii care prevăd expres că recurentul nu a fost exclus din actul administrativ al CEC cu privire la lista partidelor care pot participa în alegeri locale.

Recurentul a invocat că instanța de apel, contrar prevederilor legale, a aplicat norme derogatorii conform dispoziției Comisei pentru Situații Excepționale care nu au nicio relevanță cazului din speță și nu a încercat să examineze cazul în esența sa, în spiritul

standardelor internaționale în materie de alegeri libere și neafectarea dreptului de a fi ales. Instanța de apel nu a examinat întinderea violării dreptului de acces la justiție și a unui recurs efectiv, drepturi fundamentale încălcate de intimat în momentul declarării contestației drept inadmisibile.

Recurentul a menționat că prezenta cerere de recurs se încadrează în temeiurile de admisibilitate a recursului prevăzute la art. 245¹ alin. (1) lit. b) și d) din Codul administrativ. Astfel, în privința recurentului au fost aplicate norme și proceduri ale Codului electoral, în vigoare din 2023, care au fost aplicate pentru prima dată și la acest capitol nu există o jurisprudență consolidată a Curții Supreme de Justiție, iar argumentele invocate demonstrează că decizia instanței de apel este arbitrară, iar probele au fost apreciate nerezonabil.

La 19 noiembrie 2023, CECER Dubăsari a depus referință la recursul depus de PP „ȘANSĂ”, solicitând respingerea recursului ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 95 alin. (1) din Codul electoral, în perioada electorală, termenul general de depunere a contestațiilor este de 3 zile, care se calculează începând cu ziua următoare zilei în care a fost săvârșită acțiunea, a fost identificată inacțiunea sau a fost adoptată hotărârea.

Alineatul 8 al aceluiași articol stipulează că, înaintarea acțiunilor în contencios administrativ, precum și exercitarea căilor de atac împotriva actelor judecătorești se efectuează în termenul stabilit la alin. (1).

Decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată public la 19 noiembrie 2023, și conform extrasului din poșta electronică la adresa „partidulsansa@gmail.com”, copia deciziei motivate a fost notificată recurentului la 19 noiembrie 2023, ora 18:12 (f.d. 162).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă prin poșta electronică la 19 noiembrie 2023, ora 16:54.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de PP „ȘANSĂ”, în raport cu materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 245¹ alin. (1) și (3) din Codul administrativ, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea sau decizia contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

d) hotărârea sau decizia este arbitrară sau se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

e) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Aprecierea probelor dată de prima instanță și instanța de apel este obligatorie pentru instanța de recurs, cu excepția cazului în care se invocă temeiul de la alin. (1) lit. d) sau a cazului în care Curtea Supremă de Justiție examinează cauza după trimitere la rejudecare. La examinarea recursului într-o cauză care a fost trimisă anterior la rejudecare pot fi prezentate probe noi dacă acestea au fost restituite nejustificat sau nu au fost reclamate de către instanța de judecată contrar prezentului cod.

În sensul art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă recursul este inadmisibil, completul din 3 judecători adoptă o încheiere irevocabilă. Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se comunică părților.

Alineatul (2) al aceluiași articol statuează la lit. a¹) că, recursul se declară inadmisibil în special când nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹.

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase. Astfel, normele precitate oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă.

În această ordine de idei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul Curții Supreme de Justiție notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că motivele de casare, invocate în recurs de către PP „ȘANSĂ”, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către Curtea de Apel Chișinău și nu relevă interpretarea contrară a legii și aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural sau că aceasta s-ar baza în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Subsecvent, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge argumentul PP „ȘANSĂ” precum că prin admiterea prezentului recurs, urmează să se consolideze jurisprudența Curții Supreme de Justiție, din motiv că în privința recurentului au fost aplicate norme și proceduri ale Codului electoral, în vigoare din 2023, care au fost aplicate

pentru prima dată și la acest capitol nu există o jurisprudență consolidată a Curții Supreme de Justiție.

În acest sens, se va nota că intrarea în vigoare a modificărilor Codului electoral la data de 01 ianuarie 2023, nu denotă faptul că există diferențe de interpretare și aplicare ale acestei legi. Or, mecanismul de consolidare a jurisprudenței Curții Supreme de Justiție a fost conceput pentru a asigura consecvența practicii instanțelor interne și a remedia diferențele de interpretare și aplicare a legilor.

Astfel, CtEDO în hotărârea Iordan Iordanov v. Bulgaria din 2 octombrie 2009, par. 47, Curtea a reiterat că divergențele jurisprudențiale sunt inerente oricărui sistem judiciar care se bazează pe un ansamblu de instanțe de fond din cadrul unei jurisdicții teritoriale. Totuși rolul instanței supreme este tocmai de a soluționa aceste contradicții.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție conchide că deși recurentul a invocat necesitatea consolidării jurisprudenței Curții Supreme de Justiție nu a indicat cauze relevante speței, în care problema supusă judecării a fost apreciată diferit de către instanțele de judecată.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul depus de PP „ȘANSĂ”, conține obiecții de fapt și de drept similare celor expuse în cererea de chemare în judecată și cererea de apel, care au fost analizate de către Curtea de Apel Chișinău, fiind apreciate corespunzător.

În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în instanța de apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia hotărârii/deciziei și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 245¹ din Codul administrativ. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate Curții de Apel Chișinău și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Simpla trimitere la un text de lege, fără explicarea pretinsei interpretări și/sau aplicări eronate a prevederilor legale de către Curtea de Apel Chișinău, nu echivalează cu un argument. Dacă ar proceda la examinarea unei asemenea pretins argument, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție s-ar substitui autorului recursului, fapt care ar echivala cu un control efectuat din oficiu.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la

examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de PP „ȘANSĂ”.

Conform art. 98 alin. (1) pct. 4) din Codul electoral și în conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus Partidul Politic „ȘANSĂ” se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Aliona Miron

judecătorii

Diana Stănilă

Ion Malanciuc